

บทที่ ๘ การย้าย โอน และสับเปลี่ยนหน้าที่

การย้าย

ข้าราชการพลเรือนสามัญเมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใดแล้ว อาจถูกสั่งย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งอื่นในภายหลังได้ การย้ายนี้โดยทั่วไปอาจกล่าวได้ว่ามีวัตถุประสงค์ได้หลายอย่าง เช่น เพื่อปรับปรุงการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน เพื่อให้ข้าราชการได้เรียนรู้งานในหน้าที่อื่นหรือในท้องถิ่นอื่น หรือเพื่อป้องกันข้าราชการเบื่อหน่ายงานเนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดียวกันเป็นเวลานาน ฯลฯ

ตามระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ “การย้าย” หมายถึงการย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรมเดียวกัน เช่น นายอำเภอปากช่องได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งนายอำเภอสีคิ้ว หรือข้าราชการกองหนึ่งได้รับคำสั่งแต่งตั้งจากอธิบดีของตนให้ไปดำรงตำแหน่งในอีกกองหนึ่งในกรมเดียวกัน อย่างนี้เป็นต้น ถือว่าเป็นการย้ายเพราะเป็น “การย้าย” ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรมเดียวกัน แต่ถ้าตำรวจย้ายมาดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอ นายอำเภอหรือข้าราชการกระทรวงเกษตรฯย้ายไปดำรงตำแหน่งในกระทรวงอุตสาหกรรม อย่างนี้ไม่เรียกว่าเป็น “การย้าย” เพราะเป็นการย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่างกรมต่างกระทรวงกัน

“การย้าย” ตามระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๕๓๕ ได้บัญญัติไว้ดังนี้

“การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งใดไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกรมเดียวกัน ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด

การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม และการย้ายข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ.แล้ว”^๑

จากบทบัญญัติข้างต้น หลักทั่วไปการย้ายเป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกรมเดียวกัน และต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน เช่น ถ้าเดิมดำรงตำแหน่ง

ระดับ ๓ ก็ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ ถ้าดำรงตำแหน่งระดับ ๔ ก็ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๔ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด ในการนี้ ก.พ.ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกันในกรณีปกติไว้ดังนี้

๑. ให้ผู้มีอำนาจสั่งย้ายพิจารณาดำเนินการโดยยึดเหตุผลและความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการและการพัฒนาข้าราชการเป็นหลัก

๒. การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งย้ายพิจารณาถึงคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามที่ ก.พ.กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งและคุณสมบัติที่ ก.พ.ได้อนุมัติให้ยกเว้นไว้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ รวมทั้งให้พิจารณาถึงคุณลักษณะความจำเป็นอื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้น ๆ ตามลักษณะงานของแต่ละส่วนราชการด้วย

๓. ให้ผู้มีอำนาจสั่งย้ายพิจารณาถึงความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถ ความรับผิดชอบ ความประพฤติ และคุณลักษณะอื่น ๆ ของข้าราชการที่จะย้ายให้เหมาะสมกับความจำเป็นในการปฏิบัติงานในตำแหน่งที่จะย้ายไปแต่งตั้ง และให้พิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานของตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดไว้ และให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติงานของแต่ละส่วนราชการด้วย ทั้งนี้ จะให้มีคณะกรรมการช่วยพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง หรือจะหารือร่วมกับผู้บังคับบัญชาของข้าราชการที่จะย้าย หรือจะดำเนินการโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การย้ายเป็นไปอย่างเหมาะสมด้วยก็ได้

๔. เมื่อได้มีคำสั่งย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ดำรงตำแหน่งนั้นแจ้งหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งดังกล่าวให้ข้าราชการผู้นั้นทราบในวันที่ไปรายงานตัวและรับมอบหน้าที่ด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งใหม่ต่อไป

หลักเกณฑ์ข้างต้นนี้ถือว่าเป็นหลักทั่วไปเพราะ “การย้าย” หมายถึงการเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ในระดับเดียวกัน การเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นถือเป็นการเลื่อนตำแหน่ง ส่วนการเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ไปสู่ตำแหน่งที่ต่ำลงเป็นการลดตำแหน่งเข้าชายเป็นการลงโทษ

การย้ายที่ดำเนินไปตามหลักทั่วไปส่วนราชการดำเนินการไปได้เลยโดยไม่ต้องทำความตกลงกับ ก.พ.หรือขอความเห็นชอบจาก ก.พ. แต่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนดข้างต้นด้วย ข้อสังเกตผู้มีอำนาจสั่งเรื่องการย้ายได้คือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๒ นั้นเอง

ส่วนการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม เช่น ย้ายผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑ หรือ ๒ หรือย้ายอธิบดี (ระดับ ๑๐) ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี (ระดับ ๙) ผู้มีอำนาจสั่งย้ายจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ.แล้ว

สำหรับการย้ายข้าราชการพลเรือนที่มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ (ว่าด้วยการกำหนดตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนฯ) ไปแต่งตั้งดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ ต้องได้รับอนุมัติจาก ก.พ.ก่อน

การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำกระทรวง ประจำทบวง ฯลฯ

การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง และประจำจังหวัด เป็นเรื่องคล้ายกับการย้าย แต่แตกต่างกันตรงที่การสั่งให้ข้าราชการไปประจำส่วนราชการต่าง ๆ ดังกล่าวไม่ใช่เป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง เป็นการสั่งให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมเป็นการชั่วคราว และไม่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.”^๓

การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำส่วนราชการต่าง ๆ ดังกล่าวไม่ทำให้ขาดจากอัตราเงินเดือนเดิม ยังคงรับเงินเดือนในอัตราเดิมอยู่ จึงไม่ทำให้อัตราเงินเดือนว่าง แต่งตั้งผู้อื่นให้ดำรงตำแหน่งแทนไม่ได้ คงทำได้เพียงสั่งให้ผู้อื่นรักษาการในตำแหน่งได้เท่านั้น ซึ่งเป็นกรณีผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เพราะถูกสั่งให้ไปประจำส่วนราชการต่าง ๆ เป็นการชั่วคราว การสั่งกรณีดังกล่าวต้องมีเหตุผลและความจำเป็นตามกรณีที่กำหนดในกฎ ก.พ. เช่น กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หากให้ผู้นั้นคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจะเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนหรือเสียหายต่อราชการ จึงต้องสั่งให้ไปประจำกระทรวง ประจำทบวง ฯลฯ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนพิจารณาโทษ เป็นต้น

การโอน

“การโอน” เป็นการให้ข้าราชการเปลี่ยนไปดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่อื่นในต่างกระทรวง ทบวง กรม กรณีนี้แตกต่างจากการย้าย ซึ่งจำกัดอยู่เฉพาะภายในกรมเดียวกันนั้น ตัวอย่างที่ถือว่าเป็นการโอน เช่น ข้าราชการกรม ก.ได้รับการโอนไปบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการกรม ข. หรือข้าราชการส่วนจังหวัดได้รับการโอนไปบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการกรมการปกครอง เป็นต้น

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า

“การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวง ทบวง กรม อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว โดยให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสอง วรรคสี่ วรรคหก และมาตรา ๔๔

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๙ ขึ้นไป ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวงเดียวกัน ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสาม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๙ และระดับ ๑๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งดังกล่าวซึ่งสังกัดส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกรม หรือต่างส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีในกระทรวงเดียวกัน อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว ทั้งนี้ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวง ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม และต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว ทั้งนี้ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด

การโอนข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ ในต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือโอนจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม จะทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ.แล้ว ในการนี้ให้ ก.พ.พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ.กำหนดระดับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือโอนจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม จะทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ.แล้ว ในการนี้ให้ ก.พ.พิจารณาโดยคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ.กำหนดเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย”๔

จากบทบัญญัติข้างต้น พอจะสรุปหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้ดังนี้

๑. การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๑-๘ มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) การโอนจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ทำความตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว โดยฝ่ายหนึ่งยอมให้โอนไปและอีกฝ่ายหนึ่งตกลงที่จะรับโอน เช่น ปลัดอำเภอ ข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๗ สังกัดกรมการปกครอง จะขอโอนไปอยู่กรมที่ดิน กรณีอย่างนี้ก็ต้องได้รับความยินยอมจากอธิบดีกรมการปกครองที่จะให้ข้าราชการในสังกัดของตนโอนไป และอธิบดีกรมที่ดินตกลงที่จะรับโอน

(๒) การโอนในกรณีปกติให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในอันดับและขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม หลักเกณฑ์ข้อนี้หมายความว่าโอนไป

ครองตำแหน่งในระดับและรับเงินเดือนในอันดับและขั้นเท่าเดิมได้แต่สูงกว่าไม่ได้ เช่น เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๓ รับเงินเดือนอันดับ ๓ ขั้น ๕,๕๖๐ บาท อย่างนี้จะโอนไปครองตำแหน่ง ระดับ ๔ หรือระดับ ๕ ไม่ได้ ต้องโอนไปครองตำแหน่งระดับ ๓ เท่าเดิม และในด้านเงินเดือนก็จะโอนไปรับเงินเดือนในขั้นสูงกว่า ๕,๕๖๐ บาทไม่ได้ แต่ในขั้นเดิมคือ ๕,๕๖๐ บาทได้

๒. การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๙ ขึ้นไปในส่วนราชการทั่วไป กรณีโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวงเดียวกัน ซึ่งเป็นกรณีที่โอนไปต่างกรม แต่ยังคงอยู่ในสังกัดกระทรวงเดียวกัน เช่น โอนจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ไปกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น กรณีนี้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ได้แก่ ปลัดกระทรวง มีอำนาจที่จะสั่งโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิมได้ กรณีอย่างนี้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจอนุมัติการโอนและรับโอนเป็นบุคคลคนเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องทำความตกลงในเรื่องการโอน ถ้าเป็นกรณีโอนไปต่างกรมและต่างกระทรวง ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ได้แก่ ปลัดกระทรวง จะต้องทำความตกลงยินยอมกันแล้ว จึงจะโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในอันดับและขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิมได้

๓. การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๙ และ ระดับ ๑๐ เฉพาะส่วนราชการ

กรณีโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งดังกล่าวซึ่งสังกัดส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมหรือต่างส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีในกระทรวงเดียวกัน เช่น โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมีเลขาธิการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นต้น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ได้แก่ อธิบดี ผู้บังคับบัญชา ซึ่งหมายถึงหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมดังกล่าว ทั้งสองฝ่ายจะต้องทำความตกลงยินยอมในการโอนนั้น

สำหรับตำแหน่งระดับ ๙ แต่ตำแหน่งระดับ ๑๐ จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติด้วย กับต้องมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งด้วย ทั้งนี้ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

๔. การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไป

กรณีโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวง จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และต้องมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งด้วย ทั้งนี้ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

๕. การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

กรณีโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี จะทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว ทั้งนี้ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

๖. การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับการคัดเลือก

กรณีดังกล่าวให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด

๗. การโอนข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐

กรณีโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ ในต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือโอนไปจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม จะทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ.แล้ว ในการนี้ให้ ก.พ.พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ. กำหนดระดับตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

ข้อสังเกต การโอนข้าราชการพลเรือนที่มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ นี้ นอกจากจะต้องเสนอเรื่องให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติเรื่องการโอน ซึ่งแตกต่างจากการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญโดยทั่วไปที่ไม่ต้องเสนอเรื่องให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติแล้ว การโอนไปดำรงตำแหน่งระดับใด ชั้นเงินเดือนใดยังต้องอยู่ในดุลพินิจของ ก.พ.ที่จะพิจารณากำหนดตามความเหมาะสมด้วย โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ

๘. การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม กรณีโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือโอนจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม จะทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ.แล้ว ในการนี้ให้ ก.พ.พิจารณาโดยคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ.กำหนดเงินเดือนที่จะได้รับด้วย ในกรณีนี้เป็นหลักประกันไม่ให้ข้าราชการถูกกลั่นแกล้งโดยการถูกโอนลดระดับตำแหน่ง

นอกจากการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีกรณีการตัดโอนตำแหน่งและข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งที่เกื้ออยู่ในส่วนราชการใดไปไว้ในส่วนราชการอื่น ตามมาตรา ๔๔ ให้โอนได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุทั้งสองฝ่าย ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการทั้งสองฝ่ายดำเนินการโอนให้เป็นไปตามมติของ ก.พ.หรือคำสั่งที่ ก.พ.มอบหมาย

การโอนพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการอื่น

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า

“การโอนพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญและการโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการวิสามัญ มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอาจทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของกระทรวง ทบวง กรมที่จะรับโอนทำความตกลงกับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิม แล้วเสนอเรื่องไปให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติ ในการนี้ ให้ ก.พ.พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ส่วนจะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ.เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และ ความชำนาญงานในระดับเดียวกัน ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสาม

การโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการวิสามัญ มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนในกรมเดียวกันหรือในส่วนราชการใด ที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการสังกัดเดิมด้วย ให้ทำได้ตามวรรคหนึ่ง โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ต้องทำความตกลงในการโอน

การโอนพนักงานเทศบาลและข้าราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ระเบียบพนักงานนั้นบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และไม่ใช่พนักงานวิสามัญมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำได้เช่นเดียวกับการโอนพนักงานเทศบาล

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้โอนมาตามมาตรานี้ในขณะที่เป็นข้าราชการ พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย^๕

จากบทบัญญัติข้างต้นพอที่จะแยกหลักเกณฑ์และวิธีการโอนในกรณีดังกล่าวได้ดังนี้

๑. ในส่วนที่เกี่ยวกับตัวบุคคล พนักงานเทศบาลหรือข้าราชการอื่นที่จะโอนมาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญนั้น จะต้องไม่ใช่พนักงานเทศบาลหรือข้าราชการดังต่อไปนี้

- (๑) พนักงานเทศบาลวิสามัญ
- (๒) ข้าราชการการเมือง หรือ
- (๓) ข้าราชการวิสามัญ
- (๔) พนักงานส่วนท้องถิ่นวิสามัญ

ดังนั้น เมื่อยกเว้นพนักงานเทศบาลและข้าราชการประเภทดังกล่าวแล้ว บุคคลที่อยู่ในข่ายที่จะโอนมาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามบทบัญญัติข้างต้นนี้ จึงได้แก่ พนักงานเทศบาลสามัญ ข้าราชการทหาร ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ ข้าราชการรัฐสภา เป็นต้น

๒. การโอนพนักงานเทศบาล หรือข้าราชการอื่นมาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญนี้ ต้องเกิดจากความสมัครใจของตัวผู้ขอโอนเอง ถ้าเจ้าตัวไม่สมัครใจจะบังคับให้โอนไม่ได้

๓. ในการทำเรื่องขอโอน ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของกระทรวง ทบวง กรม ที่จะรับโอนทำความตกลงกับผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิม

๔. เมื่อตกลงกันได้แล้วก็เสนอเรื่องไปให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติ ในการนี้ให้ ก.พ.พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ส่วนจะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ.เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน ทั้งนี้เว้นแต่การโอนผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก

๕. การโอนข้าราชการอื่นมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมเดียวกัน หรือในส่วนราชการใดที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการสังกัดเดิมด้วย ให้กระทำได้เช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ไม่ต้องทำความตกลง

ในการโอน เช่น โอนข้าราชการครูเทียบเท่าระดับ ๕ มาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ ๕ ในกรมเดียวกันสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

๖. การโอนพนักงานเทศบาลและข้าราชการอื่น ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด

๗. การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นที่ระเบียบพนักงานนั้น บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และไม่ใช้พนักงานวิสามัญมาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำได้เช่นเดียวกับการโอนพนักงานเทศบาล เช่น การโอนข้าราชการกรุงเทพมหานคร พนักงานสุขาภิบาล มาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เป็นต้น

๘. ให้นับเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่จะโอนมาในขณะที่เป็นข้าราชการพนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญด้วย

การสับเปลี่ยนหน้าที่

อาจให้ความหมายของคำนี้ได้อีกแบบหนึ่งว่า คือ การสับเปลี่ยนหน้าที่ เช่น การให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาไปดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่มาดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา หรือให้อธิบดีกรมการปกครองไปดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดิน ให้อธิบดีกรมที่ดินไปดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการปกครอง อย่างนี้เป็นต้น การวางระเบียบให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่นี้ แต่เดิมมาไม่เคยมีกำหนดไว้ เพิ่งจะมีขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ และมีการปรับปรุงแก้ไขตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๔ ระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารตามที่ ก.พ.กำหนด โดยมิควรให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสี่ปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด

ความในมาตรานี้ ไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดว่าเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานเฉพาะอย่าง”^๖

จากบทบัญญัติข้างต้น อาจสรุปเกี่ยวกับการสับเปลี่ยนหน้าที่ได้ดังนี้

๑. การสับเปลี่ยนหน้าที่นี้อาจเป็นเรื่องของการย้ายก็ได้ หรือโอนก็ได้ขึ้นอยู่กับ การสับเปลี่ยนหน้าที่นี้มีการข้ามกรมหรือไม่ ถ้าไม่ข้ามกรมก็เป็นเรื่องของการย้าย ถ้าข้ามกรม

ข้ามกระทรวงก็เป็นเรื่องการโอน และทั้งการย้ายและการโอนนี้มีหลักเกณฑ์ว่าจะต้องย้ายหรือโอนไปดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน

๒. เป็นการสืบเปลี่ยนหน้าที่ ย้ายหรือโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ (ตำแหน่งรองอธิบดีหรือเทียบเท่า) ระดับ ๑๐ (ตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่า) และระดับ ๑๑ (ตำแหน่งปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า) ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารตามที่ ก.พ.กำหนด เช่น ตำแหน่งรองอธิบดี ตำแหน่งนักบริหาร ๙ ตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด (นักปกครอง ๙) ตำแหน่งอธิบดี ตำแหน่งนักบริหาร ๑๐ ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด (นักปกครอง ๑๐) ตำแหน่งปลัดกระทรวง ระดับ ๑๑ เป็นต้น

๓. ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารตามที่ ก.พ.กำหนด ระเบียบฯ กำหนดว่าโดยมิควรให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสี่ปี ซึ่งหมายความว่าถ้าอยู่ครบสี่ปีแล้วจะต้องสืบเปลี่ยนหน้าที่

๔. ตำแหน่งที่มีลักษณะงานเฉพาะอย่าง ไม่ต้องสืบเปลี่ยนหน้าที่ ถึงแม้จะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙, ๑๐ หรือ ๑๑ ก็ตาม ซึ่งได้แก่ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ เช่น นายแพทย์ วิศวกร เป็นต้น

ระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ให้มีการสืบเปลี่ยนหน้าที่นี้ อาจกล่าวได้ว่ามีข้อดีคือช่วยป้องกันมิให้มีการผูกขาดตำแหน่งหน้าที่โดยบุคคลเพียงคนเดียวมานาน ๆ อันจะเปิดโอกาสให้บุคคลนั้นสามารถสร้างอาณาจักรหรืออิทธิพลของตนและสามารถปกปิดความผิดของตนมิให้คนอื่นล่วงรู้และยังอาจจำเจไม่กระตือรือร้น และมีแนวความคิดแนวเดียวไม่มีแนวความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงงานให้ก้าวหน้า หากได้มีการหมุนเวียนนักบริหารบ้าง จะได้แนวความคิดใหม่ ๆ มาพัฒนางานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น^๗

การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน

เรื่องนี้เป็นเรื่องซึ่งเพิกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตรากำลังเงินเดือนในตำแหน่งเดิมโดยให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนที่ ก.พ.กำหนดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.”^๘

จะเห็นได้ว่า ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นให้ ก.พ.มีอำนาจกำหนดอัตรากำลังทดแทนให้กับส่วนราชการต่าง ๆ ได้ และให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุผู้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิม โดยได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนที่ ก.พ.กำหนดได้

เชิงอรรถ

- ^๑พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๗
๒หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗/๐๘/ว ๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ เรื่อง
การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญ
- ^๓พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖๙
๔เพ็งอ้าง, มาตรา ๖๐
๕เพ็งอ้าง, มาตรา ๖๑
๖เพ็งอ้าง, มาตรา ๕๓
- ^๗ประวีณ ณ นคร คำอธิบายรายมาตรา พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๓๕ (กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซท, ๒๕๓๕) หน้า ๗
- ^๘พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๗๐

ภาคผนวกท้ายบท

(สำเนา)

ที่ นร ๐๗๐๘/ว ๕

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕

เรื่อง การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด)

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งใดไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น ในกรมเดียวกัน ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด และโดยที่การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งในระดับเดียวกันอาจทำได้ทั้งในกรณีปกติซึ่ง ก.พ. ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการไว้ และกรณีที่ข้าราชการได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น รวมทั้งกรณีอื่น ๆ ซึ่งเป็นกรณีที่ ก.พ.ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายไว้แล้วตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

ก.พ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งในระดับเดียวกันในกรณีปกติไว้ดังนี้

๑. ให้ผู้มีอำนาจสั่งย้ายพิจารณาดำเนินการโดยยึดเหตุผลและความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการและการพัฒนาข้าราชการเป็นหลัก

๒. การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้ผู้มีอำนาจสั่ง ย้ายพิจารณาถึงคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ.กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนด ตำแหน่งและคุณสมบัติที่ ก.พ. ได้อนุมัติให้ยกเว้นไว้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ รวมทั้งให้พิจารณาถึงคุณลักษณะความจำเป็นอื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการ ปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้น ๆ ตามลักษณะงานของแต่ละส่วนราชการด้วย

๓. ให้ผู้มีอำนาจสั่งย้ายพิจารณาถึงความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถ ความรับผิดชอบ ความประพฤติและคุณลักษณะอื่น ๆ ของข้าราชการที่จะย้ายให้เหมาะสมกับความ จำเป็นในการปฏิบัติงานในตำแหน่งที่จะย้ายไปแต่งตั้ง และให้พิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้เหมาะสม กับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานของตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดไว้ และให้เหมาะสมกับ

ลักษณะการปฏิบัติงานของแต่ละส่วนราชการด้วย ทั้งนี้ จะให้มีคณะกรรมการช่วยพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง หรือจะหารือร่วมกับผู้บังคับบัญชาของข้าราชการที่จะย้าย หรือจะดำเนินการโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การย้ายเป็นไปอย่างเหมาะสมด้วยก็ได้

๔. เมื่อได้มีคำสั่งย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ดำรงตำแหน่งนั้นแจ้งหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งดังกล่าวให้ข้าราชการผู้นั้นทราบในวันทีไปรายงานตัวและรับมอบหน้าที่ด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งใหม่ต่อไป

อนึ่ง สำหรับการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ตำแหน่งในระดับเดียวกัน ในกรณีที่ข้าราชการได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้นและกรณีอื่นๆ ซึ่ง ก.พ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายไว้แล้วตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น ก.พ. มีมติให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่างๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **วิลาศ สิงหวิสัย**
(นายวิลาศ สิงหวิสัย)
เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ

โทร. ๒๘๒-๗๓๖๕

โทรสาร ๒๘๑-๔๔๗๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๕๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
ว่าด้วยการสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง
ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๕) และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ก.พ. โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี จึงออกกฎ ก.พ. ไว้ ดังต่อไปนี้
ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำ
กระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว
โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัย
อย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำ
โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกรณีที่ถูกฟ้องนั้น พนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ และ
ถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในตำแหน่งหน้าที่เดิมต่อไปจะเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวน หรืออาจเกิด
การเสียหายแก่ราชการ

(๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำหรือละเว้นกระทำการใดจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุด
ว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญา และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษา
ถึงที่สุดนั้นได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำหรือละเว้นกระทำการนั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร และการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้นเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๔) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

(๕) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญมีกรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๔ (๔)

(๖) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญมีกรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน หรือมีการใช้สำนวนการสอบสวนพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๑๕ หรือมีกรณีที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๑๕

(๗) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีพฤติกรรมไม่เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นซึ่งผู้บังคับบัญชาได้สืบสวนแล้วเห็นว่ากรณีมีมูล และถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในตำแหน่งเดิมต่อไปอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๘) กรณีอื่นที่มีเหตุผลความจำเป็นพิเศษเพื่อประโยชน์แก่ราชการโดยได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ข้อ ๓ การขอให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติกรณีตามข้อ ๒ (๘) ให้แสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) คำชี้แจงเหตุผลความจำเป็นพิเศษเพื่อประโยชน์แก่ราชการและระยะเวลาที่จะสั่งให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

(๒) หน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการที่จะมอบหมายแก่ผู้ถูกสั่งให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ การสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งได้เป็นเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ถูกสั่งให้ประจำ เว้นแต่การสั่งตามข้อ ๒ (๘) ให้สั่งได้ไม่เกินกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แต่ต้องไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ถูกสั่งให้ประจำ

เมื่อมีการสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัดแล้ว และถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่ายังมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษที่จะต้องสั่งให้ผู้นั้นประจำต่อไปอีกเกินกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ขออนุมัติขยายเวลา

ต่อ ก.พ. ได้อีก แต่การขอขยายเวลาเมื่อรวมกับกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งต้องไม่เกิดหนึ่งปีหกเดือน นับแต่วันที่ถูกลงโทษให้ประจำ ทั้งนี้ ให้ขอขยายเวลาก่อนวันครบกำหนดเวลาเดิมไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นพิเศษอาจขออนุมัติขยายเวลาต่อ ก.พ. ก่อนวันครบกำหนดเวลาเดิม น้อยกว่าสามสิบวันได้

การขออนุมัติขยายเวลาตามวรรคสองให้นำความในข้อ ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕ การสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำกระทรวง หรือประจำทบวง แล้วแต่กรณี ให้สั่งได้สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป

การสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำกรม หรือประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี ให้สั่งได้สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ลงมา เว้นแต่

(๑) การสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวง หรือทบวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีให้ประจำกรม ให้สั่งได้สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๑ ลงมา

(๒) การสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีให้ประจำกรม ให้สั่งได้สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ลงมา

การสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำกอง ให้สั่งได้สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมา

ข้อ ๖ เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี โดยมีเหตุผลความจำเป็นในกรณีใดแล้ว เมื่อหมดความจำเป็นหรือครบกำหนดเวลาตามข้อ ๔ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าว สั่งให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งเดิม หรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นซึ่งเป็นตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ข้อ ๗ การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกสั่งให้ประจำกระทรวง

ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี ตามกฎ ก.พ. นี้ ให้ถือเสมือนว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกส่งนั้นดำรงตำแหน่งเดิม

ข้อ ๘ ในกรณีที่ได้ส่งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด อยู่ก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ ใช้บังคับ ให้นำกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวต่อไป เว้นแต่กรณีที่จะขยายเวลาให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามกฎ ก.พ. ฉบับนี้

ในกรณีที่ได้ส่งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัดตามวรรคหนึ่งไว้แล้วเป็นเวลาตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ถ้ายังมีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องสั่งให้ประจำต่อไปอีก ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ดำเนินการขออนุมัติขยายเวลาต่อ ก.พ. ตามกฎ ก.พ. ฉบับนี้ แต่จะขออนุมัติขยายเวลาได้อีกเป็นเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาก่อน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.พ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดว่าในกรณีที่มีความจำเป็นให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญในแต่ละระดับมีอำนาจสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. และการกำหนดการให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.พ. นี้